Raadsmededeling openbaar

Nummer	:	46-2023
Datum	:	31 maart 2023
B&W datum	:	
Beh. Ambtenaar	:	H.G. Eskes
Portefeuillehouder	:	H.J. Groters
Onderwerp	:	beantwoording vragen Update Plan van Aanpak Duurzaamheid 2023

Aanleiding:

Ten aanzien van de behandeling van Update Plan van Aanpak Duurzaamheid 2023 in de gemeenteraad hebben verschillende fracties vragen gesteld.

Inhoud mededeling:

Schriftelijke vragen D66 PvAD

pagina 4: “Het is een voortgangsrapportage ten opzichte van de tussendoelen met een kwalitatieve status.”
pagina 7: “voortgangsrapportage met kwalitatieve status”
In de raadsvergadering van 22 februari 2022 heeft wethouder Veldhuizen een motie van D66 en CU overgenomen[1] met daarin de oproep:
“In de update voor niet behaalde of vertraagde doelen een kwalitatieve knelpunten analyse op te nemen met een voorstel over maatregelen of onderzoeken.”
Vragen

- Waarom wordt in de update gesproken over ‘voortgangsrapportage met kwalitatieve status’ i.p.v. ‘kwalitatieve knelpunt analyse van niet behaalde doelen’?
- Hoe worden doelen kwantitatief gemonitord of deze wel of niet gehaald zijn?

Antwoord: Met ‘kwalitatieve status’ is hetzelfde bedoeld als met ‘kwalitatieve knelpunt analyse van niet behaalde doelen’.
Voor de vaststelling of de doelen zijn bereikt (in aantal en of kwaliteit) is vooral gekeken naar gepubliceerde gegevens in de Klimaatmonitor. Maar ook naar de rapportage van het Energieloket, Klimaat- en Energieverkenning (KEV), emissieregistratie etc. De herkomst van de cijfers en resultaten is vermeld in de Update.

We lezen dat afgelopen jaren aardgasverbruik in de gebouwde omgeving niet afneemt en elektriciteitsverbruik toeneemt.
Vraag: Is er een kwalitatieve analyse gemaakt van dit knelpunt? Over oorzaken en mogelijke maatregelen?

Antwoord: Nee.

[1] raadsvergadering 22-2-22 is motie 14.4 ingetrokken omdat de wethouder toezegging heeft gedaan deze over te nemen, met een kleine wijziging dat update PvAD in 4de kwartaal i.p.v. 3de kwartaal plaats vindt.

In de bijlagen van het Akkoord van Groenlo 3.0 is een rapport van Royal HaskoningDHV uit december 2021. Hierin concludeert Royal HaskoningDHV dat op basis van de landelijke verplichte ETM-methode “een veel hogere opwek nodig is voor een energieneutrale Achterhoek”.
Vragen:

- Waarom is deze onderlegger voor AvG 3.0 niet meegenomen in deze update?
- Hoe verhoudt zich dit met de stelling op pagina 47 dat “Aalten in 2022 ‘cijfermatig’ vrijwel op
- koers loopt in het halen van energieneutraliteit in 2030 voor de gebouwde omgeving’.

Antwoord: De ETM-methode is geen landelijk verplichte methode voor een voortgangsrapportage. Dat staat ook niet zo in het rapport van Haskoning DHV. De ETM-methode heeft ook niet ten grondslag gelegen aan het Akkoord van Groenlo (2.0), de daarbij behorende Uitvoeringsagenda, en de daarin opgenomen koers naar een energieneutrale gebouwde omgeving in de Achterhoek in 2030. Het vrijwel op koers lopen van Aalten is in de Update afgezet tegen de energieneutraalbenadering uit het Akkoord van Groenlo en de Uitvoeringsagenda.
Dat een besparing van 55% op het aardgasverbruik en 20 % op het elektriciteitsverbruik niet realistisch is gebleken betekent vrijwel automatisch dat de opwek van hernieuwbare energie groter moet worden. Daar is geen ETM-model voor nodig. En is ook één van de redenen voor een herijking van het Akkoord van Groenlo.

blz 8: “65% energieneutraal gebouwde omgeving in 2026
Vragen:

- Wat betekent 65% energieneutraal exact? Wat zijn de brongegevens?
- Waarom is het doel beperkt tot gebouwde omgeving? Sluit dit aan op AvG 3.0 en Energieneutraal dashboard van de Klimaatmonitor?

Antwoord: de brongegevens voor de bepaling van 65% energieneutraal zijn terug te vinden in de Klimaatmonitor: energieverbruik en gerealiseerde opwek hernieuwbare energie.
Het doel is, analoog aan de Uitvoeringsagenda Akkoord van Groenlo, beperkt tot de gebouwde omgeving. Dit sluit niet aan op het AvG3.0 dat zich wel richt op alle energieverbruik in de Achterhoek. Het ‘energieneutraal dashboard’ van de klimaatmonitor geeft informatie over alle energieverbruik in de Achterhoek. Op het dashboard wordt bij ‘energieverbruik’ het energieverbruik van de gebouwde omgeving in beeld gebracht.

Bij hoofdstuk 3 “Gebouwde Omgeving - Duurzaam Wonen” worden landelijke doelstelling van reductie broeikasgassen gegeven in 2030 en 2050.
Vraag: Dit zijn de doelen voor de volle breedte van het klimaatakkoord, waarom worden deze doelen specifiek genoemd in het hoofdstuk over de gebouwde omgeving?

Antwoord: Het klimaatprobleem is in essentie het probleem van de extra uitstoot van broeikasgassen. In het klimaatakkoord (landelijk) zijn ook broeikasgassenreductiedoelstellingen voor de sector ‘gebouwde omgeving’ aangegeven. Deze reductiedoelstellingen zijn procentueel gelijk aan de broeikasgasdoelstellingen voor alle sectoren gezamenlijk. Deze doelen zijn hier vanuit informatief oogpunt benoemd. Het klimaatakkoord kent geen concrete energiedoelstellingen.
Energiedoelstellingen (besparen, opwek) zijn daarvan afgeleid en gericht op de CO_2-uitstoot van fossiele energie.

doel Aalten: “AvG 3.0 maximaal inzetten op energieneutraal” … “Tussendoelen 2023 -2026”
Vraag: Wat is nu exact het doel in 2030 en hoe weten we of we in 2026 op koers zitten?

Antwoord: het doel is het maximaal inzetten op het bereiken van energieneutraal, zonder een concreet getal of percentage te noemen in 2030. In de Uitvoeringsagenda 3.0 wil de Achterhoek daar wat concreter in worden. Gebaseerd op 55% broeikasgassenreductie en vertaald naar het (fossiele) energieverbruik in de Achterhoek. Of ‘we in 2026 op koers zitten’ weten we feitelijk pas in 2027/2028

als de energieverbruik- en opwekcijfers uit de klimaatmonitor en de emissieregistratie zijn gepubliceerd

"Meerjarenafspraken met woningcorporatie De Woonplaats"
Vraag: Wat is het concrete doel waarover meerjarenafspraken moeten worden gemaakt?

Antwoord: Gemeenten, corporaties en huurdersorganisaties werken samen en maken daarover, overeenkomstig de Woningwet, afspraken over de thema's: nieuwbouw, betaalbaarheid, beschikbaarheid en bereikbaarheid, kwaliteit, ***duurzaamheid****, leefbaarheid en huisvesting kwetsbare groepen.*

Grafiek 1 "Geldige energielabels, iets minder dan de helft van het aantal woningen heeft nog geen geldig energielabel"
Vragen:

- Welk punt illustreert de grafiek?
- Is het aannemelijk dat het aandeel 'rode energielabels' hoger is bij woningen die geen geldig energielabel hebben?

Antwoord: de grafiek over de geldige energielabels geeft verdeling van de labels over deze woningen weer. In relatie tot duurzaam wonen in de gemeente Aalten. Energielabels worden aangevraagd bij verkoop van woningen (verplicht), na verbouwingen en als het voorlopige label naar de mening van de eigenaar niet juist is. Dat geeft een verwachting dat woningen zonder geldig energielabel in verhouding minder goed geïsoleerd zullen zijn. Maar dat zegt uiteindelijk niets over het aantal 'rode labels'.

blz 13: "De Woonplaats versnelt de aanpak van woningen met een E,F en G label"
Vragen

- Op welke termijn zijn alle woningen met E. F, G aangepakt en beter geïsoleerd?
- Naar welk energielabel worden deze woningen minimaal verbeterd?

Antwoord: Nationaal is afgesproken dat deze huurwoningen met een E, F en G label tot en met 2028 versneld worden verduurzaamd. De Woonplaats geeft aan dat de woningen minimaal op standaardkwaliteit worden gebracht. Dat is vergelijkbaar met energielabel B. Daarmee zijn de woningen ook voldoende geïsoleerd om over te gaan op een warmtepomp.

blz 15: stimuleringslening non profit blijft achter
Vraag: Is bekend waarom deze maatregelen achterblijft? Is er een analyse gemaakt?

Antwoord: Er is geen diepgaande analyse gemaakt anders dan het vaststellen dat er weinig aanvragen worden gedaan en dat de vergoeding van de afsluitkosten slechts door één organisatie is aangevraagd. De doelgroep bezit een (verenigings)gebouw dat wordt verwarmd. Daar zijn er wellicht ook niet zo heel veel van. Voor een goede analyse zou de doelgroep moeten worden bezocht, voorgelicht, en worden bepaald waarom er geen lening wordt aangevraagd voor het verduurzamen van het gebouw. Dat gaat ons op dit moment wat ver.

blz 15 "nationaal isolatieprogramma richt zich op slecht geïsoleerde woningen (label E, F en G) (...) De gemeente Aalten gaat een plan indienen dat aansluit bij transitievisie warmte en buurtuitvoeringsplannen.
Vraag: De aanvliegroute van buurtuitvoeringsplannen (per buurt/wijk verspreid over komende 25 jaar) is anders dan specifiek richten op betere isolatie voor alle label E, F en G woningen. Hoe wordt dit samengebracht in één plan?

Antwoord: Dit NIP-plan is nog niet gemaakt. Maar duidelijk is dat de NIP-gelden ook worden ingezet voor de woningen met een E, F of G-label binnen een buurtuitvoeringsplan. Voor de andere woningen

wordt ingezet op een individuele aanpak, mogelijk wel in een soort gezamenlijke 'ontzorgingsaanbieding' en in samenwerking met het Achterhoeks Energieloket.

"Achterhoekse Zonactie"
Vraag: Is algemene stimuleringsactie van PV panelen op woningen nog nodig? Werkt dit niet marktverstorend?

Antwoord: stimulering van zonnepanelen op woningen is opgenomen in de subsidieregeling voor de lagere inkomens (energiearmoedebestrijding). Ook kan er een duurzaamheidslening voor worden aangegaan. Ook de Woonplaats biedt haar huurders zonnepanelen aan. Op zich zorgen dit soort acties er voor dat niet iedereen hetzelfde voor het plaatsen van zonnepanelen betaald. Wij denken niet dat dit de markt verstoord. Integendeel zelfs, er zijn nu meer mensen die zonnepanelen kunnen aanschaffen. Dat is goed voor de zonnepanelenmarkt. Eenieder kan de afweging voor de aanschaf van zonnepanelen maken. In alle gevallen is er een terugverdientijd.

3.11 subsidieregeling verduurzaming woningen
Vraag: hoeveel woningen hebben een WOZ-waarde lager dan €275.000?

Antwoord: de gemiddelde WOZ-waarde was in 2022 € 265.000. Dit is in 2023 wat hoger geworden.

3.12 - "in 2030 2000 woning in Aalten aardgasloos"
Volgens de klimaatmonitor zijn op dit moment ~ 340 woningen all electric en ~ 500 woningen hebben geen aardgasaansluiting en worden waarschijnlijk verwarmd met een houtkachel. Tot 2030 moeten er ~1000 nieuwe woningen worden bijgebouwd, zonder aardgasaansluiting. Gezamenlijk is dit al 1840 woningen zonder aardgasaansluiting.
Vragen

- Wordt bij dit doel alle woningen of alleen nieuwe woningen bedoeld?
- Hoeveel van de ~340 all electric woningen zijn nieuwbouwwoningen met de aardgasloos verplichting?

Antwoord: Het gaat over het verduurzamen en 'van het gas af halen' van bestaande woningen. Het is overgenomen van de landelijke doelstelling uit het Klimaatakkoord, dat ook over bestaande woningen gaat tot 2030.
De all electric woningen zijn voor het merendeel nieuwbouwwoningen van na de aardgasloosverplichting. Volgens AlleCijfers.nl zijn er in Aalten vanaf 2020 209 panden bijgebouwd

"1,5 miljoen woningen en andere gebouwen aardgasvrij in 2030 (...) naar omvang van Aalten zijn dat 2000 woningen"
Vraag: De rijksoverheid[2] gaat uit van 8 miljoen bestaande woningen en gebouwen in 2050 aardgasloos moeten zijn, waarvan 1,5 miljoen in 2030. Dit staat gelijk aan 19% in 2030. Op basis van huidige aantal woningen in Aalten (12095) zijn dit 2268 in 2030. Waar komt het verschil vandaan met het doel van 2000 woningen?

Antwoord: Er is gerekend met het aantal woningen in 2019, de vaststelling van het klimaatakkoord. AlleCijfers.nl geeft aan dat er op 9 januari 2023 er 11.347 adressen waren in de gemeente met een woonfunctie. Vanaf 2020 zijn er 209 nieuwbouwpanden bijgekomen. Uitgangspunt is daardoor 11.138 woningen in 2019. Het Klimaatakkoord heeft als doelstelling 1,5 miljoen van de 8 miljoen bestaande woningen verduurzamen en van het gas af. Dat komt uit op 2088 woningen in de gemeente Aalten, afgerond 2000 woningen.

[2] https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/aardgasvrije-wijken/bestaande-gebouwen-aardgasvrij-maken

blz 21: buurtuitvoeringsplannen
Vraag: Wat is de planning (van buurtanalyse tot aan uitvoering gereed) voor de geselecteerde buurten?

Antwoord: Daar is geen planning voor. In de warmtetransitie wordt wel een periode van 8 jaar tussen start van het wijkuitvoeringsplan en de daadwerkelijke realisatie aangehouden. In situaties dat het gekozen alternatief voor aardgas, bewezen en algemeen toegepast is, zou dat wat sneller moeten kunnen gaan. Er valt echter niets te plannen op dit moment. De bewoner, eigenaar, neemt het besluit tot woningaanpassing en een alternatief voor aardgas op basis van voor hem of haar geldende argumenten.

hoofdstuk 4 - Aalten: 2030 50% minder grondstoffen verbruikt
Vragen:

- Wat is de onderliggende bron en referentie van deze doelstelling?
- Hoe kan dit worden gemonitord?

Antwoord: de bron en referentie van deze doelstelling is de Beleidsnota Aalten circulair en het Klimaatakkoord. Daarin wordt een verbruik van 50% minder grondstoffen genoemd. Dat zal zijn ten opzichte van 1990. 50% minder grondstoffen is geen helder doel; het is de helft van 100% circulair. Gaat het om volume, gewicht, energieverbruik voor de winning van de grondstof. Dat is onduidelijk. Net als hoe het monitoren op deze doelstelling moet plaatsvinden.

4.4 subsidie provincie aanvragen om een bestaand bedrijventerrein toekomstbestendig te maken
Vraag: Wordt subsidie voor één bedrijventerrein of meerdere / alle bedrijventerreinen aangevraagd? Welk bedrijventerrein wel/niet?

Antwoord: In principe voor de bedrijventerreinen in Dinxperlo en Aalten.

blz 29 - mobiliteit: “Het doel voor 2030 (49/55% reductie) (...) is nog ver uit zicht”
Vraag: Is het mogelijk om verder onderzoek te doen naar oorzaken en mogelijke maatregelen?

Antwoord: Het is mogelijk om verder onderzoek te doen naar oorzaken en mogelijke maatregelen. Dit is een continu proces dat feitelijk al plaatsvindt.

5 - duurzaam opwekken doelen Aalten
overleg met Hagenwind over RES bod wind
Vraag: Wat moet concreet behaald worden in 2026 om in 2030 nieuwe windmolens te hebben staan om aan RES bod te voldoen?

Antwoord: Door NPRES is aangegeven dat voor het in werking laten zijn van nieuwe windmolens in 2030 de benodigde vergunningen in 2026 moeten zijn verleend. Ook moet de capaciteit van het onderstation Dale zijn verhoogd om de molens te kunnen aansluiten.

geen tender voor zon op land
Vraag: Worden alle individuele aanvragen in behandeling genomen? Hebben zich al meerdere belangstellenden gemeld?

Antwoord: ja

Project stimulering Zon op dak
Vraag: Wat is het concrete doel voor 2026?

Antwoord: De projecten waarmee (grootschalig) zon op bedrijfsdaken wordt gestimuleerd (LTO, Agem) hebben geen cijfermatige doelstelling. Zo veel mogelijk geschikt dak benutten voor het

plaatsen van zonnepanelen is feitelijk het doel. Maar ook wat breder kijken naar besparing, batterijen, directe benutting opgewekte elektriciteit, bedrijfsmolen (klein). Congestie is een belemmering, ook voor het benoemen van een concreet resultaat of doelen in MW opwek o.i.d.

RES 2.0 opstellen en vaststellen
Vraag: Dit geldt toch ook voor RES 3.0 in 2025?

Antwoord: Ja, en ook voor de daaropvolgende RES'en.

8 de duurzame gemeente - blijven inzetten op verduurzaming eigen gebouwen
Vragen:

- Komt er een Plan van Aanpak voor het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen?
- Wat is concreet de doelstelling voor 2026?

Antwoord: Ja, gebouwenbeheer is in maart 2023 in een provinciaal project aan de slag gegaan met de verdere verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed. Dat leidt tot een plan.
Een concrete doelstelling in de zin van een maximaal jaarlijks gemeentelijk energieverbruik of ten minste een hoeveelheid opwek hernieuwbare energie is niet geformuleerd.

vervanging en aanschaf emissieloos wagenpark en machines
Vraag: Wat is het concrete doel voor 2026?

Antwoord: Het aan te schaffen wagen- en machinepark van de gemeente Aalten is emissieloos (elektrisch) wanneer dit beschikbaar is en binnen redelijke grenzen betaalbaar is.

9.4 - in Aalten geldt dat we in 2021 voor 43,4% zijn gevorderd op weg naar energieneutraliteit voor gebouwde omgeving
Vraag: Waarom wordt bij het berekenen van dit percentage enerzijds alleen het energieverbruik van de gebouwde omgeving genomen, maar anderzijds wel de volledige productie van hernieuwbare energie? Is dat geen appels met peren vergelijken?

Antwoord: Bij de berekening van de gebouwde omgeving en de hernieuwbare energie is de zonnestroom achter de meter bij niet woningen: 23 TJ niet meegenomen. Voor het overige behoort de opwek van hernieuwbare energie wel bij de gebouwde omgeving.

De CDA fractie heeft de volgende vragen over de update van het plan van aanpak duurzaamheid:

Subsidieregeling verduurzaming woningen (PvA duurzaamheid update 2023, pagina 19).
De subsidieregeling voor het verduurzamen van woningen met een WOZ-waarde tot € 275.000 is vastgesteld door het college.

1. Waarom is er gekozen om deze subsidieregeling alleen aan te bieden voor woningen met een WOZ-waarde tot €275.000?

Antwoord: De subsidieregeling komt voort uit de energiearmoedebestrijding en heeft voor de eerste fase een maximale inkomensgrens en een maximale WOZ-waarde. In de tweede fase vervalt de inkomensgrens. € 275.000 is de gemiddelde WOZ-waarde van woningen in de gemeente Aalten. Een subsidieregeling voor woningbezitters met een woning met een hogere waarde gaat voorbij aan de doelgroep waarvoor de regeling is bedoeld. Verder is deze hoogte arbitrair vastgesteld maar is wel in lijn met de adviezen van het ministerie.

Buurtuitvoeringsplan verduurzaming en aardgasvrij (PvA duurzaamheid update 2023, pagina 21).

2. Wat is de stand van zaken en planning voor het buurtuitvoeringsplan in Dinxperlo Centrum Oost?

Antwoord: Daar is in een vrij recente raadsmededeling op ingegaan. Er heeft al veel overleg met de Woonplaats plaatsgevonden. Ongeveer 80% van de wijk is corporatiebezit. De planning voor deze wijk is dat er op korte termijn een infoavond door de gemeente en de Woonplaats wordt georganiseerd. Dit wordt voorafgegaan door een laagdrempelige inloopmogelijkheid in de wijk voor wijkinwoners. Er worden vragen beantwoord en ideeën ontvangen over de mogelijkheden tot verduurzamen en van het gas. Ook wordt getracht enthousiaste wijkbewoners (m/v) te werven voor actieve deelname aan het realiseren van het buurtuitvoeringsplan. Zodat het echt een plan van de wijk wordt en niet een door de overheid opgelegd plan.

RES 2.0 (PvA duurzaamheid update 2023, pagina 32).
Voor het grondgebied van de gemeente Aalten is in de RES ingezet op de vervanging van de bestaande windmolens in het gebied Hagenwind.

3. Zijn er al concrete plannen van de initiatiefnemer voor de uitbreiding van Hagenwind?
4. Is duidelijk wanneer Tennet de capaciteit van het onderstation gaat verhogen om zo de uitbreiding van Hagenwind mogelijk te maken?

Antwoord: nee, concreet kunnen deze plannen nog niet worden genoemd. Ook is nog niet duidelijk wanneer Tennet de capaciteit van het onderstation gaat verhogen. Het jaar 2030 wordt wel in enkele publicaties genoemd maar er is geen zekerheid..

Zonnige daken (PvA duurzaamheid update 2023, pagina 32).

5. Wat is de planning voor de opdracht aan AGEM voor het vervolg op ‘Zonnige daken’ in de gemeente Aalten?

Antwoord: Het betreft het programma ‘Zonnige Bedrijven in de Achterhoek’ (ZBA) *voor de periode 2023-2026. Dit plan borduurt voort op voorgaande rondes en neemt de daarbij opgebouwde kennis, ervaring en expertise mee. Het programma ZBA richt zich in eerste instantie op ‘zon op dak’, dat wil zeggen zoveel mogelijk opwekking van energie via zonnepanelen op de bedrijfsdaken. Voor de toekomst is echter een meer integrale benadering voor algehele verduurzaming van bedrijfsgebouwen; naast opwekking ook gericht op energiebesparing en slim omgaan met energie door bedrijven.*

Doelen energieneutraliteit (PvA duurzaamheid update 2023, pagina 43 en 47).
Op pagina 43 staat: ‘De grafieken laten zien dat het aardgasverbruik in de gebouwde omgeving van de gemeente Aalten de laatste jaren niet afneemt. Dat duidt erop dat het met het uitvoeren van warmte-isolatiemaatregelen niet erg hard gaat.’
Op pagina 47 staat: ‘Een conclusie die hieruit kan worden getrokken is dat de gemeente Aalten in 2022 ‘cijfermatig’ vrijwel op koers loopt in het halen van energieneutraliteit in de gebouwde omgeving in 2030.’

6. Kan de conclusie dat de gemeente Aalten op vrijwel op koers loopt toegelicht worden met daarin meegenomen wat er op pagina 43 staat over het aardgasverbruik?

Antwoord: Het resultaat op de weg naar energieneutraliteit in de gebouwde omgeving wordt bepaald door de afname van het jaarlijkse (fossiel) energieverbruik ten opzichte van het niveau in 2013. Deze afname wordt gerealiseerd door de besparing op het energieverbruik en door de vervanging van het fossiel energieverbruik door opwek van hernieuwbare energie.
Dat het aardgasverbruik de laatste jaren niet afneemt betekent dat dat de besparing op het energieverbruik ook niet meer toeneemt ten opzichte van 2013. Dat was enkele jaren geleden nog wel het geval. De opwek van hernieuwbare energie neemt wel ieder jaar toe. Hierdoor is de totale afname van het (fossiel) energieverbruik in de gebouwde omgeving van de gemeente Aalten ten opzichte van 2013 nog wel op koers.

7. Zijn er plannen om het uitvoeren van de warmte-isolatiemaatregelen verder te stimuleren te komende tijd? Zo ja, welke plannen zijn dat?

Antwoord: de gemeente Aalten gaat meedoen met het nationaal isolatieprogramma (NIP). Vanuit dat programma komt er geld vrij voor de isolatie van woningen met een laag energielabel (E, F en G). Verder zit in de buurtuitvoeringsplannen (warmtetransitie, van het gas af) een grote component isolatie van woningen. Verder zijn er de bestaande regelingen en plannen (subsidie, duurzaamheidsleningen) die woningisolatie stimuleren.

Schriftelijke vragen fractie ChristenUnie: Plan van aanpak duurzaamheid

1. In het raadsvoorstel staat dat “Afgezet tegen de landelijke doelstellingen ligt de gemeente Aalten voor wat betreft de afname van broeikasgassen wel ongeveer op koers”. Kan hiervoor een verklaring worden gegeven? Is dit een algemene (maatschappelijke) trend of is dit een gevolg van het reeds ingezette beleid in de gemeente Aalten?

Antwoord: De klimaatmonitor brengt het verloop van de uitstoot van broeikasgassen in de gemeente Aalten in beeld. Het ‘ongeveer op koers liggen’ van de gemeente is op deze informatie gebaseerd. De uitstoot van broeikasgassen wordt minder door minder fossiele energie te verbruiken. Minder CO_2 uitstoot. Dat is gerealiseerd door besparing op het verbruik en vervanging van fossiel energieverbruik door opwek van hernieuwbare energie. In de gemeente Aalten is er relatief veel opwek van windenergie. De hoeveelheid opwek met zon is ‘gemiddeld’. Het energieverbruik is ook relatief laag. Dat kan een verklaring zijn voor de relatief lage broeikasgassenuitstoot en het ongeveer op koers liggen van de gemeente Aalten. Er is in de afgelopen jaren op deze ontwikkelingen gericht beleid gevoerd in de gemeente. Dat zal hebben bijgedragen aan het resultaat.
Ieder jaar wordt door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) een Klimaat- en Energieverkenning uitgevoerd en een rapport uitgebracht. Dit brengt de landelijke trends in beeld. De laatste versie, november 2022, laat zien dat met het voorgenomen beleid het streefdoel van 55% reductie op de uitstoot van broeikasgassen in 2030 ten opzichte van 1990 niet wordt gehaald. Het lijkt op ongeveer 45% uit te komen

2. In de samenvatting van het plan van aanpak staat dat “Het geeft waar mogelijk inzicht in waar we staan en waar bijsturing noodzakelijk/gewenst is”. Op welke onderdelen is bijsturing noodzakelijk/gewenst? Welke besluiten vraagt dit van de raad? Heeft dit financiële implicaties?

Antwoord: Bij de diverse onderdelen zijn de tussendoelen 2023 – 2026 en acties benoemd. Voor een deel van deze acties zijn besluiten van de raad nodig. De financiële consequenties zijn, en worden, zo veel mogelijk in de begroting opgenomen.

3. Op welke manier is een link met het raadsprogramma/uitvoeringsprogramma gemaakt?

Antwoord: Er is rekening gehouden met het raadsprogramma en het uitvoeringsprogramma. Er is niet rechtstreeks doorverwezen naar de onderdelen.

Schriftelijke vragen fractie Progressieve Partij Update Plan van Aanpak Duurzaamheid.

1. In het raadsvoorstel wordt melding gemaakt van een zorgelijk beeld en de noodzaak tot versnelling. Dit is het landelijke beeld, maar geldt voor de meeste onderdelen ook voor Aalten.
    a. Op welke punten wordt er in Aalten versneld en gaat er in de komende jaren verder versneld worden?
    b. Hoeveel budget is daarvoor nodig?

Antwoord: In Aalten wordt er versneld op het gebied van woningisolatie, alternatieven voor aardgas, toename opwek hernieuwbare energie, circulariteit, klimaatadaptatie, energiearmoedebestrijding, ‘eigen duurzaamheid gemeente’.
De hoogte van het benodigde budget is en wordt weergegeven in de begroting. Voor de meeste versnellingsacties komt er budget mee vanuit een landelijke uitkering. Een groot deel daarvan moet wel worden aangevraagd. De algemene indruk is dat het budget niet de belemmerende factor is voor versnelling op duurzaamheid.

2. Wat is de belangrijkste motivatie achter het PvADZH? Vlgs de Inleiding op pag 6 lijkt dat een ‘*opdracht* uit het Klimaatakkoord en het AvG.’ Dit lijkt op ‘moeten’ omdat we dat nu eenmaal hebben afgesproken. Is het niet veel belangrijker om de achterliggende redenen te beschrijven? Denk aan het laatste IPCC-rapport. De meeste mensen hebben een hekel aan

‘moeten’. ‘Willen’ motiveert meer. ‘’Wij *willen* werken aan een duurzame toekomst’. Is overwogen om de update en de publiekscampagnes meer op dat ‘willen’ te richten? En zo nee; kan dat alsnog?

Antwoord: Deze ‘moeten’ interpretatie is zeker niet de intentie geweest van de gebruikte tekst. De motivatie van de gemeente Aalten om te willen werken aan een betere en duurzamere wereld is niet ontstaan vanuit een opdracht, vanuit het moeten of omdat we het zo hebben afgesproken. De derde zin van de inleiding maakt dat ook wel duidelijk. Vanuit het willen verduurzamen moeten we een heleboel gaan doen. Deze vragen motiveren ons wel om de in de communicatie ons ‘willen verduurzamen’ meer te benadrukken.

Voorstel tot vaststellen van de update van het plan van aanpak duurzaamheid
Vragen **VVD fractie**

1. Wat is de reden dat een update van het plan van aanpak (PvA) moet worden vastgesteld?

Antwoord: Bij de vaststelling van het Plan van Aanpak Duurzaamheid hebben wij voorgesteld en afgesproken jaarlijks te evalueren en een update op te stellen. Dit vanuit de gedachte dat een voortgangsrapportage vrijwel altijd leidt tot een herijking, een aanpassing van het beleid.

2. Is er met het vaststellen van deze PvA sprake van een wijziging van reeds vastgesteld beleid, dan wel vastgestelde koers (anders dan deze in een afzonderlijk zelfstandig raadsbesluit is vastgesteld)?
   Zo ja, kun u deze benoemen?

Antwoord: Ja, er is wel sprake van een aanpassing van het vastgestelde beleid. Welke dat zijn volgt uit de tekst van de update. Deze zijn veelal genoemd in de tabel ‘de tussendoelen 2023 – 2026 en acties’ aan het begin van ieder hoofdstuk. Wanneer er een jaartal achter staat is het nieuw of gewijzigd beleid.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:
geen

Schriftelijke vragen D66 PvAD

pagina 4: “Het is een voortgangsrapportage ten opzichte van de tussendoelen met een kwalitatieve status.”

pagina 7: “voortgangsrapportage met kwalitatieve status”

In de raadsvergadering van 22 februari 2022 heeft wethouder Veldhuizen een motie van D66 en CU overgenomen[1] met daarin de oproep:

“In de update voor niet behaalde of vertraagde doelen een kwalitatieve knelpunten analyse op te nemen met een voorstel over maatregelen of onderzoeken.”

Vragen

- Waarom wordt in de update gesproken over ‘voortgangsrapportage met kwalitatieve status’ i.p.v. ‘kwalitatieve knelpunt analyse van niet behaalde doelen’?
- Hoe worden doelen kwantitatief gemonitord of deze wel of niet gehaald zijn?

We lezen dat afgelopen jaren aardgasverbruik in de gebouwde omgeving niet afneemt en elektriciteitsverbruik toeneemt.

Vraag: Is er een kwalitatieve analyse gemaakt van dit knelpunt? Over oorzaken en mogelijke maatregelen?

In de bijlagen van het Akkoord van Groenlo 3.0 is een rapport van Royal HaskoningDHV uit december 2021. Hierin concludeert Royal HaskoningDHV dat op basis van de landelijke verplichte ETM methode “een veel hogere opwek nodig is voor een energieneutrale Achterhoek”.

Vragen:

- Waarom is deze onderlegger voor AvG 3.0 niet meegenomen in deze update?
- Hoe verhoudt zich dit met de stelling op pagina 47 dat “Aalten in 2022 ‘cijfermatig’ vrijwel op koers loopt in het halen van energieneutraliteit in 2030 voor de gebouwde omgeving’.

blz 8: “65% energieneutraal gebouwde omgeving in 2026

Vragen:

- Wat betekent 65% energieneutraal exact? Wat zijn de brongegevens?
- Waarom is het doel beperkt tot gebouwde omgeving? Sluit dit aan op AvG 3.0 en Energieneutraal dashboard van de Klimaatmonitor?

[1] raadsvergadering 22-2-22 is motie 14.4 ingetrokken omdat de wethouder toezegging heeft gedaan deze over te nemen, met een kleine wijziging dat update PvAD in 4de kwartaal i.p.v. 3de kwartaal plaats vindt.

Bij hoofdstuk 3 “Gebouwde Omgeving - Duurzaam Wonen” worden landelijke doelstelling van reductie broeikasgassen gegeven in 2030 en 2050.

Vraag: Dit zijn de doelen voor de volle breedte van het klimaatakkoord, waarom worden deze doelen specifiek genoemd in het hoofdstuk over de gebouwde omgeving?

doel Aalten: “AvG 3.0 maximaal inzetten op energieneutraal” … “Tussendoelen 2023 -2026”

Vraag: Wat is nu exact het doel in 2030 en hoe weten we of we in 2026 op koers zitten?

“Meerjarenafspraken met woningcorporatie De Woonplaats”

Vraag: Wat is het concrete doel waarover meerjarenafspraken moeten worden gemaakt?

Grafiek 1 “Geldige energielabels, iets minder dan de helft van het aantal woningen heeft nog geen geldig energielabel”

Vragen:

- Welk punt illustreert de grafiek?
- Is het aannemelijk dat het aandeel ‘rode energielabels’ hoger is bij woningen die geen geldig energielabel hebben?

blz 13: “De Woonplaats versnelt de aanpak van woningen met een E,F en G label”

Vragen

- Op welke termijn zijn alle woningen met E. F, G aangepakt en beter geïsoleerd?
- Naar welk energielabel worden deze woningen minimaal verbeterd?

blz 15: stimuleringslening non profit blijft achter

Vraag: Is bekend waarom deze maatregelen achterblijft? Is er een analyse gemaakt?

blz 15 “nationaal isolatieprogramma richt zich op slecht geïsoleerde woningen (label E, F en G) (...) De gemeente Aalten gaat een plan indienen dat aansluit bij transitievisie warmte en buurtuitvoeringsplannen.

Vraag: De aanvliegroute van buurtuitvoeringsplannen (per buurt/wijk verspreid over komende 25 jaar) is anders dan specifiek richten op betere isolatie voor alle label E,F en G woningen. Hoe wordt dit samengebracht in één plan?

“Achterhoekse Zonactie”

Vraag: Is algemene stimuleringsactie van PV panelen op woningen nog nodig? Werkt dit niet marktverstorend?

3.11 subsidieregeling verduurzaming woningen

Vraag: hoeveel woningen hebben een WOZ waarde lager dan €275.000?

3.12 - “in 2030 2000 woning in Aalten aardgasloos”

Volgens de klimaatmonitor zijn op dit moment ~ 340 woningen all electric en ~ 500 woningen hebben geen aardgasaansluiting en worden waarschijnlijk verwarmd met een houtkachel. Tot 2030 moeten er ~1000 nieuwe woningen worden bijgebouwd, zonder aardgasaansluiting. Gezamenlijk is dit al 1840 woningen zonder aardgasaansluiting.

Vragen

- Wordt bij dit doel alle woningen of alleen nieuwe woningen bedoeld?
- Hoeveel van de ~340 all electric woningen zijn nieuwbouwwoningen met de aardgasloos verplichting?

“1,5 miljoen woningen en andere gebouwen aardgasvrij in 2030 (...) naar omvang van Aalten zijn dat 2000 woningen”

Vraag: De rijksoverheid[2] gaat uit van 8 miljoen bestaande woningen en gebouwen in 2050 aardgasloos moeten zijn, waarvan 1,5 miljoen in 2030. Dit staat gelijk aan 19% in 2030. Op basis van huidige aantal woningen in Aalten (12095) zijn dit 2268 in 2030. Waar komt het verschil vandaan met het doel van 2000 woningen?

blz 21: buurtuitvoeringsplannen

Vraag: Wat is de planning (van buurtanalyse tot aan uitvoering gereed) voor de geselecteerde buurten?

hoofdstuk 4 - Aalten: 2030 50% minder grondstoffen verbruikt

Vragen:

- Wat is de onderliggende bron en referentie van deze doelstelling?
- Hoe kan dit worden gemonitord?

[2] https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/aardgasvrije-wijken/bestaande-gebouwen-aardgasvrij-maken

4.4 subsidie provincie aanvragen om een bestaand bedrijventerrein toekomstbestendig te maken

Vraag: Wordt subsidie voor één bedrijventerrein of meerdere / alle bedrijventerreinen aangevraagd? Welk bedrijventerrein wel/niet?

blz 29 - mobiliteit: “Het doel voor 2030 (49/55% reductie) (...) is nog ver uit zicht”

Vraag: Is het mogelijk om verder onderzoek te doen naar oorzaken en mogelijke maatregelen?

5 - duurzaam opwekken doelen Aalten

overleg met Hagenwind over RES bod wind

Vraag: Wat moet concreet behaald worden in 2026 om in 2030 nieuwe windmolens te hebben staan om aan RES bod te voldoen?

geen tender voor zon op land

Vraag: Worden alle individuele aanvragen in behandeling genomen? Hebben zich al meerdere belangstellenden gemeld?

Project stimulering Zon op dak

Vraag: Wat is het concrete doel voor 2026?

RES 2.0 opstellen en vaststellen

Vraag: Dit geldt toch ook voor RES 3.0 in 2025?

8 de duurzame gemeente - blijven inzetten op verduurzaming eigen gebouwen

Vragen:

- Komt er een Plan van Aanpak voor het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen?
- Wat is concreet de doelstelling voor 2026?

vervanging en aanschaf emissieloos wagenpark en machines

Vraag: Wat is het concrete doel voor 2026?

9.4 - in Aalten geldt dat we in 2021 voor 43,4% zijn gevorderd op weg naar energieneutraliteit voor gebouwde omgeving

Vraag: Waarom wordt bij het berekenen van dit percentage enerzijds alleen het energieverbruik van de gebouwde omgeving genomen, maar anderzijds wel de volledige productie van hernieuwbare energie? Is dat geen appels met peren vergelijken?

Schriftelijke vragen CDA fractie
Onderwerp: update plan van aanpak duurzaamheid
26 maart 2023

De CDA fractie heeft de volgende vragen over de update van het plan van aanpak duurzaamheid:

Subsidieregeling verduurzaming woningen (PvA duurzaamheid update 2023, pagina 19).
De subsidieregeling voor het verduurzamen van woningen met een WOZ-waarde tot € 275.000 is vastgesteld door het college.

1. Waarom is er gekozen om deze subsidieregeling alleen aan te bieden voor woningen met een WOZ-waarde tot €275.000?

Buurtuitvoeringsplan verduurzaming en aardgasvrij (PvA duurzaamheid update 2023, pagina 21).

2. Wat is de stand van zaken en planning voor het buurtuitvoeringsplan in Dinxperlo Centrum Oost?

RES 2.0 (PvA duurzaamheid update 2023, pagina 32).
Voor het grondgebied van de gemeente Aalten is in de RES ingezet op de vervanging van de bestaande windmolens in het gebied Hagenwind.

3. Zijn er al concrete plannen van de initiatiefnemer voor de uitbreiding van Hagenwind?
4. Is duidelijk wanneer Tennet de capaciteit van het onderstation gaat verhogen om zo de uitbreiding van Hagenwind mogelijk te maken?

Zonnige daken (PvA duurzaamheid update 2023, pagina 32).

5. Wat is de planning voor de opdracht aan AGEM voor het vervolg op ‘Zonnige daken’ in de gemeente Aalten?

Doelen energieneutraliteit (PvA duurzaamheid update 2023, pagina 43 en 47).
Op pagina 43 staat: ‘De grafieken laten zien dat het aardgasverbruik in de gebouwde omgeving van de gemeente Aalten de laatste jaren niet afneemt. Dat duidt erop dat het met het uitvoeren van warmte-isolatiemaatregelen niet erg hard gaat.’
Op pagina 47 staat: ‘Een conclusie die hieruit kan worden getrokken is dat de gemeente Aalten in 2022 ‘cijfermatig’ vrijwel op koers loopt in het halen van energieneutraliteit in de gebouwde omgeving in 2030.’

6. Kan de conclusie dat de gemeente Aalten op vrijwel op koers loopt toegelicht worden met daarin meegenomen wat er op pagina 43 staat over het aardgasverbruik?
7. Zijn er plannen om het uitvoeren van de warmte-isolatiemaatregelen verder te stimuleren te komende tijd? Zo ja, welke plannen zijn dat?

CDA fractie Aalten-Dinxperlo
Elroy Belterman

Schriftelijke vragen fractie ChristenUnie

Plan van aanpak duurzaamheid

1. In het raadsvoorstel staat dat “Afgezet tegen de landelijke doelstellingen ligt de gemeente Aalten voor wat betreft de afname van broeikasgassen wel ongeveer op koers”. Kan hiervoor een verklaring worden gegeven? is dit een algemene (maatschappelijke) trend of is dit een gevolg van het reeds ingezette beleid in de gemeente Aalten?
2. In de samenvatting van het plan van aanpak staat dat “Het geeft waar mogelijk inzicht in waar we staan en waar bijsturing noodzakelijk/gewenst is”. Op welke onderdelen is bijsturing noodzakelijk/gewenst? Welke besluiten vraagt dit van de raad? Heeft dit financiële implicaties?
3. Op welke manier is een link met het raadsprogramma/uitvoeringsprogramma gemaakt?

Schriftelijke vragen fractie Progressieve Partij Update Plan van Aanpak Duurzaamheid.

1. In het raadsvoorstel wordt melding gemaakt van een zorgelijk beeld en de noodzaak tot versnelling. Dit is het landelijke beeld, maar geldt voor de meeste onderdelen ook voor Aalten.
    a. Op welke punten wordt er in Aalten versneld en gaat er in de komende jaren verder versneld worden ?
    b. Hoeveel budget is daar voor nodig?

2. Wat is de belangrijkste motivatie achter het PvADZH? Vlgs de Inleiding op pag 6 lijkt dat een '*opdracht* uit het Klimaatakkoord en het AvG.' Dit lijkt op 'moeten' omdat we dat nu eenmaal hebben afgesproken. Is het niet veel belangrijker om de achterliggende redenen te beschrijven? Denk aan het laatste IPCC-rapport. De meeste mensen hebben een hekel aan 'moeten'. 'Willen' motiveert meer. ''Wij *willen* werken aan een duurzame toekomst'. Is overwogen om de update en de publiekscampagnes meer op dat 'willen' te richten? En zo nee; kan dat alsnog?

VVD fractie	**Voorstel tot vaststellen van de update van het plan van aanpak duurzaamheid**
Vragen	
1.	Wat is de reden dat een update van het plan van aanpak(PvA) moet worden vastgesteld?
2.	Is er met het vaststellen van deze PvA sprake van een wijziging van reeds vastgesteld beleid, dan wel vastgestelde koers (anders dan deze in een afzonderlijk zelfstandig raadsbesluit is vastgesteld)? Zo ja, kun u deze benoemen?